

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/362/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615200375
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615200375.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Križanovej a členiek senátu JUDr. Daniely Maštalírovej a JUDr. Miroslavy Púchovskej v právnej veci žalobcu Rodenstock Slovensko, s.r.o., so sídlom Lazovná 69, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36053309, zastúpený Lexpert s.r.o., Horná 15, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanej R. E., nar. X.X.XXXX, bytom V. F./X, XXX XX X., zastúpená Aequitas s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Dolná 19, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o náhradu škody 15.000,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec, č.k. 14Cb/22/2015-130 zo dňa 19. augusta 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Lučenec, č.k. 14Cb/22/2015-130 zo dňa 19. augusta 2015 potvrdzuje.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 394,48 Eur.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v sume 2.856,83 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení súd uviedol, že žalobou sa domáhal žalobca náhrady škody proti žalovanej ako konateľky obchodnej spoločnosti Novosilver, s.r.o. so sídlom v Lučenci, ktorá obchodná spoločnosť zakúpila u žalobcu tovar, za ktorý časť kúpnej ceny 15.000,- Eur nezaplatila. Proti obchodnej spoločnosti Novosilver, s.r.o., bol vydaný platobný rozkaz, ktorý je právoplatný a vykonateľný. Na jeho základe podal žalobca na exekútorský úrad JUDr. Blanky Ružekovej návrh na vykonanie exekúcie a v rámci exekučného konania nebol nárok žalobcu doteraz uspokojený. Keď súdny exekútor z vyjadrenia žalovanej zistil, že spoločnosť dlžníka nefunguje, že prístroje, ktoré dodal žalobca dlžníkovi sa nachádzajú na prevádzke spoločnosti Novooptik, a.s., a spoločnosť dlžníka prístroje predala za sumu 43.014,04 Eur, potom sa žalobca domáha náhrady škody proti konateľke tejto spoločnosti s poukazom na § 135a Obchodného zákonníka. Žalovaná mala porušiť svoje povinnosti pri výkone pôsobnosti štatutárneho orgánu, keď nekonala s odbornou starostlivosťou a v záujme spoločnosti pri scudzení prístrojov, keď kúpnu cenu, ktorú obdržala za predaj prístrojov nevyplatila žalobcovi. Spoločnosť Novosilver, s.r.o. reálne túto cenu neobdržala a ak ju obdržala, tak nebola použitá v súlade so záujmami spoločnosti, musela byť použitá v záujme iných osôb. Spôsobila tak škodu, ktorá spočíva v nezaplatení časti kúpnej ceny za dodávku prístrojov a to konkrétne za automatický brús T. D. XXX, v.č.: XXXXX-XXXX, snímač tovaru T. Y. X, v.č.: XXXXX-XXXX, centovací systém T. U. X, v.č.: XXXXX-XXXX, magnetický ventil. Žalovaná pri scudzení prístrojov resp. pri nakladaní s kúpnu cenou nepostupovala s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých spoločníkov. Žalobca nemôže uspokojiť spolu svoju pohľadávku ani prostredníctvom exekútora, keďže podľa zistenia exekútora spoločnosť Novosilver, s.r.o. , už tieto prístroje nevlasťní.

Žalovaná popierala, že konala s neodbornou starostlivosťou. K prevodu prístrojov medzi spoločnosťou Novosilver, s.r.o., a spoločnosťou Donax, a.s. uviedla, že prístroje boli prevedené na základe faktúry 2010. Spoločnosť Novosilver, s.r.o. stroje kúpila od spoločnosti žalobcu a tieto stroje boli v spoločnosti Novooptik, a.s. so sídlom v Lučenci. Spoločnosť Novosilver, s.r.o. previedla stroje na Donax, a.s., a prevod bol zaznamenaný v účtovníctve spoločnosti Novosilver, s.r.o. O ďalšom prevode prístrojov žalovaná nemala žiadnu vedomosť. V konaní sa bránila aj tým, že nie sú splnené zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu a vzniesla námietku premlčania.

Súd nárok žalobcu posudzoval podľa § 135a ods. 1, 2, 3 a 5 Obchodného zákonníka, kde konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľom môže uplatniť vo svojom mene a na vlastný účet veriteľ spoločnosti, ak nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti. Nároky veriteľov spoločnosti voči konateľom nezanikajú, ak sa spoločnosť vzdá nárokov na náhradu škody alebo s nimi uzatvorí dohodu o urovaní. Ak je na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, uplatňuje nároky veriteľov spoločnosti voči konateľom správca konkurznej podstaty. Súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal vznik nároku spoločnosti na náhradu škody voči konateľovi, nepreukázal protiprávne konanie žalovanej keď podľa súdu nepostačuje samotné tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná peniaze použila pre vlastnú potrebu, prípadne peniaze od spoločnosti Donax, a.s. neprijala. Vzhľadom na to, že neboli splnené zákonné predpoklady spoločnosti na náhradu škody voči konateľovi, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

Súd žalobu zamietol aj z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Posudzoval otázku premlčania podľa § 388 ods. 1 a § 398 Obchodného zákonníka. Uviedol, že na daný prípad sa vzťahuje všeobecná štvorročná premlčacia lehota podľa § 397 Obchodného zákonníka a pre začiatok plynutia premlčacej doby platí ustanovenie § 398 Obchodného zákonníka. Lehota v tomto prípade plynie odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu a zo zoznamu prijatých faktúr so zaúčtovaním spoločnosti Donax, a.s. vyplýva, že k úhrade ceny cez pokladňu a k úhrade zápočtom malo dôjsť 31.12.2010. Žaloba bola podaná 19.1.2015 a keďže poškodený, ktorým mala byť v prvom rade spoločnosť Novosilver, s.r.o., ktorá sa mohla dozvedieť o vzniku škody k uvedenému dátumu, podľa názoru súdu premlčacia doba podľa § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka uplynula. Povinná osoba namietla premlčanie uplatneného nároku, preto súd žalobu aj z dôvodu premlčania uplatneného nároku zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v prospech žalovanej, ktorá bola v konaní plne úspešná.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Žiadal zmeniť rozhodnutie okresného súdu, resp. zrušiť rozsudok okresného súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žalobca v prvom rade napádal odňatie možnosti konať pred súdom. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že otázkou premlčania sa mal súd zaoberať na základe námietky, vždy ako primárnou otázkou a až následne má meritórne posudzovať uplatnený nárok žalobcom. Judikatúra je v súlade so zásadou hospodárnosti konania, ktorá má viesť súd k tomu, aby prednostne posúdil vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu rozhodnutiu vo veci samej. Ak súd dospel k záveru, že nárok je premlčaný, a pokiaľ žalobu nezamietol na prvom pojednávaní, spôsobil minimálne vznik zbytočných trov konania. Namietal, že odôvodnenie rozhodnutia v otázke premlčania nie je v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je jasné, kedy začala plynúť premlčacia doba a kedy uplynula. Okrem toho okresný súd sa nezaoberal argumentmi žalobcu o nepremlčaní uplatneného nároku, ktoré boli zhrnuté vo vyjadrení zo dňa 22.5.2015. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa článku č. 46 ods. 1 Ústavy SR vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV.ÚS 147/07). K požiadavkam na odôvodnenie súdneho rozhodnutia existuje početná judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky.

K samotným predpokladom na náhradu škody žalobca uviedol, že v tomto smere rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd dospel k záveru, že neboli naplnené zákonné predpoklady nároku na náhradu škody. Rozhodnutie v tejto považuje za nepreskúmateľné, vnútorne rozporné, nespĺňajúce náležitosti § 157 ods. 2 O.s.p. Okresný súd nevyužil možnosť uloženia poriadkových opatrení v zmysle § 53 v spojení s § 202 ods. 3 a § 126 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k Z. J., ktorý na pojednávaní 1.6.2015 začal vypovedať ako svedok, ale následne odmietol odpovedať na

otázky právneho zástupcu žalobcu. Vytykal okresnému súdu, že viaceré dôkazy listinou neboli vykonané v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p., keď sudca na pojednávaní listinu neprečítal ani neoznámil jej obsah. Pochybenia sa dopustil napr. v súvislosti s vyjadrením žalovanej zo dňa 5.8.2015 a tiež v súvislosti s bližšie neidentifikovanými spismi 14Rob/208/2011 a 6C/12/2013. Týmto postupom odňal okresný súd žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Žalobca potreboval pripomenúť, že obrana žalovanej v konaní spočívala okrem námietky premlčania aj v tvrdení, že kúpna cena za prevod prístrojov WECO zo spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o. na spoločnosť DONAX, a.s. bola vyrovnaná zápočtom. Toto tvrdenie žalovanej bolo jednoznačné, bez akýchkoľvek pochybností. Právny zástupca žalovanej za prítomnosti žalovanej na pojednávaní dňa 11.3.2015 potvrdil, že kúpna cena za predaj strojov spoločnosťou DONAX, a.s. nebola zaplatená a k jej zaplateniu došlo započítaním. V rámci svedeckej výpovede na pojednávaní pred Daňovým úradom v Banskej Bystrici dňa 6.11.2014 svedok Z. J., ktorý bol v tom čase štatutárnym zástupcom spoločnosti Donax, s.r.o. tiež potvrdil predaj formou vzájomného započítania. Z tvrdení žalovanej, jej druhu Z. J. a právneho zástupcu je zrejmé, že spoločnosť Novosilver, s.r.o. mimo zápočtu nedostala žiadne ďalšie reálne hotovostné protiplnenie od spoločnosti Donax, a.s., resp. ak ho dostala, tak nebolo použité pre potreby spoločnosti a žalovaná si ich ponechala pre seba. Žalovaná na pojednávaní 11.3.2015 uviedla, že predmetné stroje previedla na spoločnosť DONAX, a.s., že prevod bol zaznamenaný v účtovníctve spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o., teda v čase svojej výpovede musela mať podrobné informácie o dotknutom prevode, napriek tomu žalovaná zotrvala na vyjadrení svojho právneho zástupcu v tom smere, že kúpna cena nebola zaplatená, ale došlo len k zápočtu.

Samotný predaj prístrojov WECO medzi spoločnosťami NOVOSILVER, s.r.o. a DONAX, a.s. bol neobvyklým obchodom, nakoľko tieto prístroje sa využívali v optikách a ani jedna z týchto spoločností optiku neprevádzkovala.

Žalovaná spôsobila spoločnosti NOVOSILVER s.r.o. škodu, nakoľko pre jej potreby nebola použitá hotovostná časť kúpnej ceny vo výške 29.014,04 Eur, keďže jedinou odplatom za prevod prístrojov pre spoločnosť NOVOSILVER bol zápočet a to len vo výške 14.000,-Eur.

Napokon žalobca v súvislosti s posúdením námietky premlčania okresným súdom žiadal, aby v prípade ak odvolací súd potvrdí rozsudok okresného súdu pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p.. Podľa jeho názoru otázkou zásadného významu po právnej stránke je, či na účely § 398 v spojení s § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka je potrebné za poškodeného považovať veriteľa spoločnosti, ktorý uplatňuje nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľovi vo svojom mene a na vlastný účet, a teda, že premlčacia nedoba začína plynúť už od momentu, kedy sa o škode dozvedel konateľ spoločnosti, voči ktorému uplatňuje veriteľ spoločnosti nárok na náhradu škody podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka, ale, že premlčacia doba začína plynúť až od momentu kedy sa veriteľ dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu.

Podaním doručeným Okresnému súdu Lučenec dňa 8.9.2015 žalobca doplnil dôvody odvolania a na účelovosť zbavenia sa spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o., ktorej nástupcom je spoločnosť GAVALA s.r.o. Argumentoval, že spoločnosť GAVALA, s.r.o. je nečinná a účelom zlúčenia spoločnosti je NOVOSILVER, s.r.o. so spoločnosťou GAVALA, s.r.o. bolo sťaženie vymožením nároku žalobcu. Potvrzuje to aj fakt, že spoločnosť GAVALA, s.r.o. bola už dňa 7.6.2014 zverejnená v zozname platiteľov z dane z pridanej hodnoty, u ktorých nastali dôvody na zrušenie registrácie pre DPH. Zverejnenie v tomto zozname potvrdzuje účelovo zbavenia sa spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o. Okresný súd na účelovosť zbavenia sa spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o., pri hodnotení dôkazov a to vo vzájomných súvislostiach neprihliadol. Doplnil, že už len samotný fakt, že hotovostnú platbu 29.014,04 Eur spoločnosť NOVOSILVER, s.r.o. reálne nedostala, spôsobil spoločnosti NOVOSILVER s.r.o škodu, z ktorej mohla byť pohľadávku žalobcu v celom rozsahu uhradená.

Okresný súd v rozpore s § 129 ods. 1 O.s.p. nečítal obsah spisu Okresného súdu Lučenec 6C/12/2013 a neoboznámil jeho obsah.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná a uviedla, že dôvody na základe ktorých žalobca podal odvolanie považuje za irelevantné. Podľa jej názoru okresný súd rozhodol vo veci správne, v súlade s platnými predpismi a bez porušenia práva ktoréhokoľvek z účastníkov konania. Nesúhlasí s názorom žalobcu, že okresný súd mal námietku premlčania posúdiť už na prvom pojednávaní. Žalobca na prvom pojednávaní dňa 11.3.2015 požadoval odročiť pojednávanie za účelom vypočutia svedka Z. J. a na

druhom pojednávani navrho ako dôkaz predložiť trestné oznámenie na konateľa spoločnosti Donax, a.s. Z. J.. Tretie pojednávanie bolo odročené len za účelom vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. K ďalším pojednávaniam v tomto konaní a k žalobcom tvrdenému porušeniu zásady rýchlosti súdneho konania došlo práve z dôvodu na strane žalobcu. Pokiaľ okresný súd vo veci nerozhodol na prvom pojednávani tento postup súdu nie je žiadnym z dôvodov na podanie odvolania podľa § 205 a nasl. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje zákonom stanovené náležitosti. Súd uvádza ku ktorému dátumu sa spoločnosť NOVOSILVER s.r.o. mohla dozvedieť o vzniku škody a kedy sa na posúdenie otázky premlčania vzťahuje všeobecná štvorročná lehota. Z rozhodnutia je zrejmé, že premlčacia doba uplynula 31.12.2014. Skutočnosť, že súd v odôvodnení výslovne neuvádza, z akého dôvodu nesúhlasí s argumentáciou žalobcu o nepremlčaní jeho práva ešte neznamena nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Súd jednoznačne uviedol, že žalobca nepreukázal žiadne porušenie povinnosti žalovanej, príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom uplatňovanej škody, aj preto návrh žalobcu zamietol. Pokiaľ žalobca špekuluje o tom, či hotovosťná platba napriek predloženým dokladom bola uskutočnená, akým spôsobom žalovaná prijaté finančné prostriedky použila uviedol, že tvrdenia žalobcu sú založené len na jeho predpokladoch a domnienkach, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázal. Nepredložil a nešpecifikoval akým spôsobom mala žalovaná konať v rozpore so záujmami spoločnosti Novosilver, s.r.o., na základe akého dôkazu dospel žalobca k záveru, že žalovaná použila prijaté peňažné prostriedky na svoju osobnú spotrebu a spôsobila tak škodu spoločnosti Novosilver, s.r.o. Svedok Z. J. mal v súlade s § 126 ods. 1 O.s.p. právo odprieť vypovedať v danej veci a nemôže byť stíhaný za uplatnenie svojho práva. V konaní žalobca nepredložil žiadny dôkaz potvrdzujúci jeho tvrdenie o účelom zbavení sa spoločnosti Novosilver, s.r.o. Je toho názoru, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadny relevantný dôvod, na základe ktorého by bolo možné zrušiť rozhodnutie okresného súdu. Navrho, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody podľa § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka, keď konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami obchodnej spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť ich záujmy, alebo záujmy jej spoločníkov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti.

Podľa ods. 2 cit. ust. konatelia., ktorý porušili svoje povinnosti pri výkone svojej pôsobnosti, sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť škodu, ktorú tým spoločnosti spôsobili. Najmä sú povinní nahradiť škodu, ktorá spoločnosti vznikla tým, že

- a) poskytli plnenie s rozpore s týmto zákonom
- b) nadobudli majetok v rozpore s § 59a.

Podľa ods. 3 cit. ust. konateľ nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že postupoval pri výkone svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Konatelia nezodpovedajú za škodu spôsobenú spoločnosti konaním, ktorým vykonávali uznesenie valného zhromaždenia; to neplatí, ak je uznesenie valného zhromaždenia v rozpore s právnymi predpismi, spoločenskou zmluvou alebo stanovami. Ak má spoločnosť zriadenú dozornú radu, konateľov nezbavuje zodpovednosť, ak ich konanie dozorná rada schválila.

Porušením uvedených právnym povinností zo strany konateľa vzniká obchodno-právna zodpovednosť, vrátane sankcie v podobe náhrady škody, ktorá tým spoločnosti vznikla a nastupuje ako nepriaznivý dôsledok vzniku sekundárnej povinnosti. Zodpovednosť konateľa za škodu spôsobenú spoločnosti je zodpovednosťou obchodno-právnu, ktorá sa podrobuje ustanoveniam § 373 a nasl. Obchodného zákonníka. Táto zodpovednosť je zodpovednosťou objektívnou, pre vznik ktorej sa nevyžaduje zavinenie, spoločnosť je však povinná preukázať konateľovi porušenie konkrétnej povinnosti, vznik a príčinnú súvislosť medzi škodou a porušením povinnosti. Aj v prípade, ak spoločnosť konateľovi

porušenie jeho povinnosti preukáže, konateľ sa zodpovednosti za škodu zbaví, ak napr. preukáže liberačné dôvody v zmysle § 135a ods. 3 Obchodného zákonníka, liberačné dôvody v zmysle § 374 Obchodného zákonníka.

Podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka, nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľom môže uplatniť vo svojom mene a na vlastný účet veriteľ spoločnosti, ak nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti. Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa použijú primerane. Nároky veriteľov spoločnosti voči konateľom nezanikajú, ak sa spoločnosť vzdá nárokov na náhradu škody alebo s nimi uzatvorí dohodu o urovaní. Ak je na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, uplatňuje nároky veriteľov spoločnosti správca konkurznej podstaty.

V prejednávanej veci sa jedná o takýto prípad, že žalobca nárok spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o., na náhradu škody voči žalovanej ako bývalej konateľke uplatňuje vo svojom mene a na vlastný účet ako veriteľ tejto spoločnosti, pretože nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti. V exekučnom konaní vedenom na majetok spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o.

V žalobe žalobca uviedol, že spoločnosti NOVOSILVER s.r.o., so sídlom v Lučenci, v ktorej bola žalovaná jej konateľka, dodal prístroje, za ktoré táto spoločnosť nezaplatila žalobcovi celú výšku kúpnej ceny. Spoločnosť dlh neuhradila, ani na základe právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu 14Rob/208/2011-19. Nárok žalobcu nebol uspokojený ani v rámci exekučného konania. Zo zistení exekútorského úradu je zrejmé, že spoločnosť NOVOSILVER s.r.o., prístroje nevlastní, scudzila ich a jedinou konateľkou v tom čase bola žalovaná. Žalovaná ako konateľka spoločnosti nevykonávala svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti ako jej ukladá ust. § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka, keď žalovaná pri scudzení prístrojov, resp. pri nakladaní s kúpnou cenou získanou za prístroje nepostupovala s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, čím spôsobila spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o., škodu, ktorú je povinná nahradiť podľa ust. § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka. Zároveň nie je vylúčené, že k prevodu na spoločnosť Donax, a.s. nedošlo a došlo k inému scudzeniu prístrojov bez adekvátnej protihodnoty. Žalobca ako veriteľ spoločnosti NOVOSILVER, s.r.o. má právo uplatňovať svoju pohľadávku proti žalovanej ako konateľke tejto spoločnosti, pretože sú splnené všetky potrebné podmienky a žalobca si uplatňuje právo na náhradu škody vo vlastnom mene a na vlastný účet. Žalovaná bola konateľkou označenej spoločnosti a nárok žalobcovi vznikol v čase, keď ona v tejto funkcii pôsobila.

Podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka, nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľom môže uplatniť vo svojom mene a na vlastný účet veriteľ spoločnosti, ak nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti. Ustanovenia ods. 1 až 3 sa použijú primerane. Nároky veriteľov spoločnosti voči konateľom nezanikajú, ak sa spoločnosť vzdá nárokov na náhradu škody alebo s nimi uzatvorí dohodu o urovaní. Ak je na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, uplatňuje nároky veriteľov spoločnosti voči konateľom správca konkurznej podstaty.

Citované ustanovenie tak umožňuje uplatňovať nároky veriteľov proti spoločnosti ako dlžníkovi, voči jej konateľom vo svojom mene a na vlastný účet, ak nemôže svoju pohľadávku uspokojiť z majetku spoločnosti, pričom tieto nároky veriteľov spoločnosti dlžníka voči jej konateľom nezanikajú, ani v prípade, ak sa spoločnosť vzdá nárokov na náhradu škody alebo s nimi uzatvorí dohodu o urovaní. Ak je na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, uplatňuje nároky spoločnosti voči konateľom správca konkurznej podstaty. Základným predpokladom pre uplatnenie nároku spoločnosti na náhradu škody voči jej konateľom zo strany veriteľa spoločnosti je, že nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti.

Ustanovenie § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka vymedzuje základné povinnosti konateľovi voči spoločnosti tak, že konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu, alebo ohroziť jej záujmy, alebo záujmy jej spoločníkov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov, alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti.

Ustanovenie § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka vymedzuje zodpovednosť konateľov za porušenie povinnosti pri výkone ich pôsobnosti tak, že sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť škodu, ktorú tým spoločnosti spôsobili. Najmä sú povinní nahradiť škodu, ktorá spoločnosti vznikla tým, že

- a) poskytli plnenie s rozpore s týmto zákonom
- b) nadobudli majetok v rozpore s § 59a.

Zodpovednosť konateľov za škodu spôsobenú spoločnosti pri výkone ich pôsobnosti sa vzťahuje akékoľvek porušenie právnej povinnosti, ako prejavu vôle, ktorý je v rozpore s objektívnym právom bez ohľadu na úmysel alebo nebanlivosť (zavinenie). Porušenie právnej povinnosti môže spočívať buď v aktívnom konaní, alebo v opomenutí konať, v prípade, ak existovala povinnosť určitým spôsobom konať. Právna úprava náhrady škody nerozlišuje, či ide o porušenie povinnosti vyplývajúcej z právneho predpisu, alebo porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, pretože vychádza z koncepcie tzv. generálneho deliktu, keď každé protiprávne konanie môže byť pri splnení ďalším predpokladom deliktom.

Porušenie právnej povinnosti ako základného predpokladu zodpovednosti za škodu za neprezumuje, ale musí byť poškodením preukázaná. V súdnom konaní je tak úlohou žalobcu ako poškodeného preukázať, že došlo k určitému skutku, z ktorého vyvodzuje zodpovednosť žalovaného za protiprávny úkon. Posúdenie otázky, či tvrdený skutok je protiprávnym konaním je právnym posúdením, ktoré prislúcha súdu.

V prejednávanej veci nárok spoločnosti NOVOSILVER s.r.o. so sídlom Lučenec, na náhradu škody voči žalovanej, ako jej bývalej konateľke uplatnil v súdnom konaní vo svojom mene a na vlastný účet žalobca ako veriteľ tejto spoločnosti (§ 135a Obchodného zákonníka).

Nárok spoločnosti na náhrady škody voči jej konateľom sa v prípade uplatnenia takéhoto nároku veriteľom spoločnosti vo svojom mene a na vlastný účet modifikuje len v tom, že takýto záväzok môže zaniknúť z dôvodov predpokladaných zákonom, teda plnením buď spoločnosti ako poškodenému, alebo plnením veriteľovi spoločnosti dlžníka.

Aj v prípade, ak názor spoločnosti na náhradu škody, voči konateľom uplatňuje vo svojom mene a na vlastný účel veriteľ spoločnosti v zmysle § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka, dôkazné bremeno o porušení povinnosti konateľa pri výkone jeho pôsobnosti prislúcha žalobcovi, ktorý odvodzuje svoju pohľadávku voči žalovanej konateľke, porušením jej povinnosti konateľa spoločnosti.

Žalovaná sa môže zbaviť povinnosti na náhradu škody, ak preukáže, že k porušeniu povinnosti v dôsledku okolností vylučujúcich zodpovednosť (§ 373 Obchodného zákonníka), alebo ak preukáže, že postupoval pri výkone svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti; konatelia nezodpovedajú za škodu spôsobenú v spoločnosti konaním, ktorým vykonávali uznesenie valného zhromaždenia; to neplatí ak je uznesenie valného zhromaždenia v rozpore s právnymi predpismi, spoločenskou zmluvou alebo stanovami (§ 135a ods. 3 Obchodného zákonníka).

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci žalobca dôkazné bremeno, že má pohľadávku, ktorá je exekučným titulom voči spoločnosti uniesol. V návrhu uviedol, že v exekučnom konaní nebol doteraz jeho nárok uspokojený ani len z časti. Z vyjadrenia exekútorského úradu a z vyjadrenia žalovanej žalobca zistil, že spoločnosť dlžníka (NOVOSILVER, s.r.o.) nefunguje, prístroje, ktoré dodal žalobca dlžníkovi nevlastní, nakoľko ich scudzil. Spoločnosť GAVALA, s.r.o., ktorá sa zlúčila so spoločnosťou NOVOSILVER s.r.o. je nemajetná, nevlastní nehnuteľnosti ani motorové vozidlá, nemá bankové účty ani zamestnancov.

Aj v prípade, ak by uvedené zistenia exekútora boli pravdivé, bez ďalšieho to neznamena, že spoločnosť majetok nemá. Dôkazné bremeno o nedostatku majetku spoločnosti (dlžníka) je na veriteľovi, ktoré bremeno by mal v konaní preukazovať, či už zastavením exekučného konania pre nedostatok majetku spoločnosti, resp. zastavením konkurzného konania pre nedostatok majetku v spoločnosti, prípadne inými zákonnými dôvodmi, že spoločnosť fakticky a právne majetok nemá.

V konaní o žalobe obsahujúcej tvrdenie, že konateľ spoločnosti porušil svoje povinnosti pri výkone svojej pôsobnosti (§ 135a ods. 2 Obchodného zákonníka), prichádza do úvahy za splnenia predpokladov, ak je overené vykonaním dôkazov, že veriteľ nemôže svoju pohľadávku uspokojiť z majetku spoločnosti

(§ 135 ods. 5 veta prvá Obchodného zákonníka), a ďalej ak sú overené predpoklady zodpovednosti konateľov za škodu v zmysle § 135a a § 373 a nasl. Obchodného zákonníka: a) vznik škody, b) porušenie povinnosti konateľov vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou, keďže zákon porušenie povinnosti predpokladá, c) príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody. V prejednávanej veci však žalobca zatiaľ nepreukázal relevantným dôkazným prostriedkom základný hmotnoprávny predpoklad modifikovaného nároku spoločnosti na náhradu škody voči žalovanej konateľke, a to nemožnosť uspokojenia jeho pohľadávky z majetku spoločnosti.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd nepovažuje za potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami žalobcu a najmä posúdením otázky premlčania.

Na základe uvedených dôvodov, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné rozhodnutie okresného súdu z uvedených dôvodov považuje za vecne právne, preto ho v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd nevyslovil vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí, že dovolanie je prípustné, pretože v danom prípade nejde o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu v súvislosti posúdením uplatneného nároku, ktorá by mohla ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia okresného súdu.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. v prospech žalovanej, ktorá bola v konaní plne úspešná. Trovy žalovanej pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci vo výške 320,34 Eur (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 30.9.2015), z režijného paušálu vo výške 8, 39 Eur, 20 % DPH vo výške 65,75 Eur podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a) § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení. Odvolací súd žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania spolu vo výške 394,48 Eur.

Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.